

Bibliografická historie a vztahy k jiným zdrojům

(pravidlo 12.7B8, MARC 21, pole 76X-78X, 530, 580)

U pokračujících zdrojů se má vytvářet poznámka o důležitých vztazích/souvislostech „mezi popisovaným zdrojem a zdroji bezprostředně předcházejícími, bezprostředně následujícími nebo souběžně publikovanými“. Pravidlo 12.7B8 vyjmenovává sedm vztahů, většina z nich se týká seriálů. V MARC 21 se poznámky o důležitých vztazích k jiným zdrojům generují z propojovacích polí 760-787, jestliže je hodnota prvního indikátoru „0“. Druhý indikátor v propojovacích polích určuje typ vztahu mezi základní a související jednotkou. U většiny propojovacích polí se při zobrazení poznámky může generovat návěští vyjadřující vztah odvozené z názvu propojovacího pole (druhý indikátor v těchto polích není obsazen). Výjimkou jsou pole 780 a 785, z nichž se poznámka zobrazuje s úvodním výrazem generovaným na základě hodnoty druhého indikátoru. Pokud ale nelze zobrazit výstižnou poznámku z PROPOJOVACÍCH polí, použije se pro zápis poznámky o složitějších vztazích pole 580 (doporučuje se používat při tzv. „mergování“, kdy popisovaný seriál po sloučení s jiným seriálem dále vychází pod novým názvem, pro který je vytvořen nový bibliografický záznam).

Propojovací pole mohou sloužit nejen pro zobrazení poznámky, ale pomocí programových prostředků knihovnických systémů mohou poskytnout možnost „propojit“ se přímo prokliknutím na odkazovaný záznam, záleží zde i na možnostech knihovnického systému. Předpokladem je, aby v propojovacích polích byla hodnota prvního indikátoru „0“ pro zobrazení poznámky, protože uživatel může prokliknout pouze to, co v záznamu vidí (viz materiál *Final Report. Program for Cooperative Cataloging, Standing Committee on Automation, Task Group on Linking Entries*, s. 6). Metodika CONSER jde tak daleko, že doporučuje v propojovacích polích zapsat hodnotu „0“ i tehdy, je-li v záznamu přítomno pole 580 (viz materiál *Integrating Resources : a Cataloging Manual*, s. 72). Tato praxe umožní zobrazit link v online katalozích OPAC, které využívají indikátor pro přímé propojení na související záznam.

Následující příklady z báze NKC slouží jako ukázka použití propojovacích polí u seriálů –záznamy zachycují vývoj časopisu *Jurisprudence*, který vychází v tištěné podobě a je dostupný též online.

24500 \$aEMP

580 \$aPo sloučení s časopisem *Jurisprudence*, vynutitelnost práva a právní praxe vznikla EMP *Jurisprudence*

78000 \$tEvropské a Mezinárodní právo\$x1210-3977

78507 \$t*Jurisprudence*, vynutitelnost práva a právní praxe\$x1212-9909

78507 \$tEMP *Jurisprudence*\$x1801-2167

Zobrazení záznamu v OPACu (standardní formát – vybrané údaje):

Název	· <u>EMP</u>
Nakl. údaje	Brno : EMP, [1992]-2004
Dříve jako	· <u>Evropské a Mezinárodní Právo, ISSN 1210-3977</u>
Slouč. s vznikl	· <u>Jurisprudence, vynutitelnost práva a právní praxe, ISSN 1212-9909</u> · <u>EMP Jurisprudence, ISSN 1801-2167</u>
Poznámka	Po sloučení s časopisem <i>Jurisprudence</i> , vynutitelnost práva a právní praxe vznikla EMP <i>Jurisprudence</i>

24500 \$aEMP Jurisprudence

78004 \$tEMP\$x1212-8589

78004 \$tJurisprudence, vynutitelnost práva a právní praxe\$x1212-9909

78500 \$tJurisprudence\$x1802-3843

Zobrazení záznamu v OPACu (standardní formát – vybrané údaje):

Název · EMP Jurisprudence :časopis o českém, slovenském a evropském právu : evropská a česká judikatura ve světle právní vědy a praxe

Nakl. údaje Utrecht : tichting EMP, 2005

Vznikl sloučením · EMP, ISSN 1212-8589
· Jurisprudence, vynutitelnost práva a právní praxe, ISSN 1212-9909

Dále jako · Jurisprudence, ISSN 1802-3843

V katalogizační praxi se při popisu pokračujících zdrojů nejčastěji používají tato propojovací pole:

776 Vydání na jiném nosiči

780 Předcházející záhlaví

785 Následující záhlaví

787 Nespecifikované propojení

Tam, kde to lze použít, tj. 76X-78X vyjma 780 a 785, se podle současné metodiky CONSER preferuje v propojovacích polích vyjádření vztahu/souvislosti v podpoli \$i a již žádné pole 5XX. Pokud se např. použije při popisu elektronických knih nebo seriálů metoda oddělených záznamů (= pro tištěnou i elektronickou verzi je v bázi vytvořen samostatný záznam), doporučuje se uvést informaci o další fyzické formě popisné jednotky ne do pole 530, ale použít pole 776 08 \$i, které navíc umožňuje propojení na související záznam v bázi.

- dřívější způsob zápisu poznámky v poli 530

24500 \$aSeverské listy\$h[elektronický zdroj]

530 \$aVydáno též v tištěné podobě v letech 1998-2008

7761 \$tSeverské listy\$x1212-5385

- doporučený způsob – poznámka se generuje z propojovacího pole, odkud je umožněno i přímé propojení přes název na související záznam v bázi

24500 \$aSeverské listy\$h[elektronický zdroj]

77608 \$iTištěná verze 1998-2008:\$tSeverské listy\$x1212-5385

Pokud je elektronický zdroj dostupný v jiné fyzické formě a v záznamu nejsou použita pole 76X-78X, potom se doporučuje zapsat poznámku do pole 530.

530 \$aVydáno též v tištěné podobě

Závěr: Doporučujeme tuto metodiku CONSER převzít do české katalogizační praxe, tj. pokud nepostačuje vyjádření vztahu generovaným návěštím preferovat použití polí 76X-78X s podpolem \$i místo poznámky 5XX nebo při zápisu poznámky 5XX zároveň zapsat v polích 76X-78X na pozici 1. indikátoru hodnotu 0.

Doporučení schváleno PS pro jmenné zpracování dne 18.5.2009

J.Svobodová